

F O A I E

п е п т р ѣ

МІНІСТРЪ, КНИЖЪ ИЛИ ЛІТЕРАТОРЪ.

№ 3.

ЖОѢ, 18. ЯНВАРИЕ.

1851.

ІСТОРІА ЧІВІЛІСАЦІЕЇ ЕВРОПЕНЕ. (Бртаре).

Овсервації я Фідіа 2. фада 9.

1. Д. Гвізот към ші твлій алцій вѣтъ къ Мънтуоръл лєтій са пвтіт Кважитъл лві Дв-тнезеѣ Лоѹс (Радіа), къ Радіа живацъ не тот Отвъл кънд се афъл жпнітіа челаві таї пвтернік, жл тіжлоқъл тжхарілор, жл живацъ съ пв ардіче вращъл къчі есте пердтв. Ел прескріе къ адевърат Отвъл съ dea Чесаръл че есте ал Чесаръл, пв ъпсъ таї твлт. Къте пв таї авеа Чесаръл din tіmptі чеї d'пптъл аї Христіаністъл! ші Чеіаръл din zioa de astъл къте пв таї аре din челле de атвпчі, ші Чесаръл віторъл чеа пв ва таї авеа! Din секол жп скол се алледе чіпе есте адевъратъл Чесар ші че есте къ адевърат ал лві, ші Радіа етерні, че се десвбль din цеперадіе жп цепера-діе, живацъ жп tot tіmptі ne Отвъл a da гввер-пвл чеа че i се квіпе; ші пв таї твлт, іарпші о репетъ. Кважитъл лві Dvtnezеѣ спвне кврат къ імперіял лві пв есте din лвтіа ачеаа, адікъ din епоха ачеаа кънд ера жп лвті Еврѣй ші Пъгъл, Еллен ші Барваръ, Domnъ ші Склавъ, Бърватъ ші Фемее; імперіял лві есте аколо vnde вна съптоці (Шавел) жпнітіа лецилор. № пітє фі ал-тфез жп імперіял Радіе. Ачест Кважит не а жп-кредінцат не тоці къ авет вп Тать череск ші къ пріп вртаре съптом фраді (че егалітате таї перфектъ?) Ел а ферічіт пе чеї, че пльог къ се вор ввквра (към пвтіа таї фі склавіе дака не промітте ввквра?). Ел а есклвс din жпнірдіа Кв-житъл саѣ а червль не вогатъл чел крѣд каре ера ъпсвши Пропріетаръл de склаві, деспре каре ворвеште D. Гвізот. Ел а сfiндіт пе Съракъл, адікъ пе Склавъ de атвпчі ші de astъл, преф-кънд продвктъл тіпчіл лві, Пътіа ші Вінбл жп Корнвал ші Сыцеле Съѣ de віацъ дѣтъброе ші

фѣкъндв'ші пе ачест Склав фрате ал съѣ. Е тп власфем а калотніа чіп-ва Христіаністъл къ ар фі толерат склавіа, пвтіи пептв къ жпцеленцеште жпвацъ пе віетвл склав съ пв ардіче вращъл. Кънд тілтеа съптъбсь жпвацъ пе Om a пв се лвпта слав ші фвръ арте жппротіа тжхарілор жптре каре а къзт, че съ ле dea чеса че жл чер пептв ачел тіпн, пв ва съ зікъ къ жл жпвацъ а жл реквпшіе склавіа. Кважитъл лві Dvtnezеѣ жпвацъ къ адевърат пе склав з асклата de Domnъл съѣ; tot de o датъ ъпсъ ші скбте пе Богатъл чел крѣd din жпнірдіа са, ші жпвацъ пе tot креп-штінл а'ші жпнірді авереа ла сърачі, а се ле-пъда de cine, ші а зрта dvnzъ Dvпсвъ (Лоѹс). Че ера авереа de атвпчі, ші а ъпсвши din zioa de astъл пе алокрреа de кът, птъжптврі, склаві, віте, вані, тóте гръштдіе ла впял жп пагвба ал-тора? Ва съ зікъ дар къ о асфел de авере, асфел de жпнірдіе а аверілор пв ера пльквте Кважитъл. Antinzenbce дар Христіаністъл ъпсвши dvnzъ прескріереа лві, vnde таї есте склав? жпнір-ціндші фі-каре авереа ла сърачі, че ва съ зікъ алт de кът а се фаче о жпнірдіе дреантъ а аве-рілор ші а вені тоді ла о егалітате перфектъ, vnde апої се ва da фіе кървіа dvnzъ фаптеле ші капачі-татеа са? № требвіе а віта къ ші ачеаста а zic'o Кважитъл къ жп імперіял съѣ се ва da фіе кървіа dvnzъ фаптеле салле. Ва зіче ъпсъ чіп-ва къ по-веще ачеста алле Мжнтуоръл съпт о ввпъ ші фртбось теоріе; ъпсъ пв се пот пвпе жп лв-крапе; атвпчі дар требвіе а търтгісі къ пв e адевърат Крепштін къ соціетъдіе постре съпт вп ерес че пародіазъ Евангеліа, ші къ отеніреа din цепе-радіе жп цеперадіе пв се лвпть de кът а вені ла ачеа дрептате ші ферічіре проміце de Кважитъл лві Dvtnezеѣ. Е ржшіе жп секолв постре ші жп тіжлоқъл Француе съ фіе Христіаністъл аша de зшгрел жпцеллесѣ ъпсвши de върваді чеї таї

челеврії, ші съ пв фіе прівіт din пптвзл съч чел adeвърат de ведере каре е ші таі патвзл ші таі лесне. Н'a толерат Христос склавіа, din проптв' їа секат тóте ръдъчіпеле пріп семіпделе аморгліт ші фръдіе жптр'вп Татъ чееск че ле а семънат къ тъпні пліне, каре авеа тревзіпда de тімп спре а жпколді, а креште ші а девені матвре спре пптримтвзл ші търиа Отвліт indibidual ші соціал. Ноі пв жптиятм D-лв Гзіоз деспре пріпчіпе ші симтимтепе пептвз къ жпдатъ таі ла валле се веде de ачеесаші доктріп къ поі; ideile пі се жптжптіп; пв сфферіп ъпсъ жптр'о асеменеа гврь, а зіче жптрекакт ші фърь въгаре de сеамъ къ Мъптвзторвз а толерат склавіа.

2. Ші пе чел de din афарь.

3. Ші пе чел Фісік, сфинчінд матеріа пріп жпкърпареа Кевлптвзлі, ші пріп сіреа ей ла чеर. Есте о трактадіе таі жптіпсъ ші къ де атъптвзл асвпра adeвъратвлі квіет ал христіаніствлі. Къте с'аі зіс ъпсъ жп ачесте треі ноте, съпт дествл пептвз въргауді секолвлі а ле да о idee пв пвль пептвз христіаністм, чі жусть ші потрівітъ пе тісівна лві. Н'єтаі de ла ideea Кевжот de ва жпчепе чіпе-ва, de зnde жпчепе ші Евангелістм Ioan, е дествл а ведеа Христіаніствл din adeвъратвл съпт de ведере ші а'ші деслера тóте кестівпіле атът de жпкъркате пріп інтересзл бтепілор. I. E.

II.

„Домпілор!

Сокотіндтъ ла плавлі кврсвлі че 'ті ат пропвс а въ жпфъдіша, тъ тем ка пв квт-ва лекційле телле съ аібъ о жпдоітъ пеквіпдъ, съ пв съ факъ adіkъ саі преа лвпці саі преа стржпсе орі кончісе пріп печесітатеа de a рестржнде уп съдєт таре жптр'вп спації преа скврт. Мъ воіз афла къте о датъ овлігат а въ цінеа ачі песте тімпн deterninat; ші пв воіз пвтеа, къ тóте ачестеа, да тóте десволнтъріле чеескте de кестівпіле че вом авеа жпайнте. De се ва жптътіла ка съ фіе тревзіпчіссе бре-каре есплікадії пептвз упделе персоне, de веді авеа вре о жпдоіаль ла чева, вре о гравъ обжеекціе ла челле че въ воіз спвпе, въ рог а мі ле Фаче квпосквте пріп скріс. La каптвзл фіе-къріа лекції, чей че вор воі а припі спре ачеста вре уп респвпсе, пв а'ші de кът а речъ-nea, ші ле воіз da възгрюс тóте есплікадіїле че жпті вор фі жп пттіпдъ.

Мъ таі тем ъпкъ de алъ пеквіпдъ, ші пептвз ачеесаші кась; ачеста е печесітатеа de a

аффірта къте одатъ фърь а жпведера. Ачеста віне іаръші din стрімтл спації жп каре тъ възг търціпіг. Вот авеа жпайнте пінте idei, піште ассерції але кърор конфірмадіе ва вені преа тързій. Веді фі даръ къте одатъ облігації, къ ієтаре, съ тъ кредеції пе кважіт. Іпевні жп ачест minet жптжптіпоккazia de a въ жпппне ачеста жпчеркаре.

М'ам жпчеркат жп лекція треквтъ а еспліка фанта чівілісації жп цеперал, фърь а ворзі de піч о чівілісації жп партікълар, фърь а ціне сокотеаль deспре жпприецівръріле тімпвлі ші локвлій, konciderind фанта жп сіне съвт уп ппт de ведере кврат філософік. Аборд астът історіа чівілісації европеене; ъпсъ пжпъ а інтра жп парадіа пропрізіс, аш воі съ въ фак квпосквт жптр'вп кіп цеперал fіcionomія партікъларъ а ачестеі чівілісації. Аш воі съ о характерісеезж жпайнтеа востръ жпдествл de лътвріт ка съ ві се паръ жпдествл de dictinctv din тóте чівілісаціїле че с'аі десволнтат жп лвт. Воіз съ о чеरк; ъпсъ пв воіз пвтеа de кът а жптърі; саі жпті ва тревзі съ почів ревші а deckrie соціетатеа европеенп къ атъта сквтптьате жп кът жпдатъ съ о ші реквпштеді ка пе ви портрет. Н'є квтезж а тъ крде канавіл.

Кънд кавтъ чіпе-ва ла чівілісаціїле че а'ш пречес пе чеа din Европа modepnъ, саі жп Acia, саі aіrea, зnde се конпінд ші чівілісація греакъ ші романъ, есте къ пептіпдъ de a пв се тира de зпітатеа че domпewшte жптр'пселе. Пара къ съпт пврчесе din упні ші сінгврь фанть, dіntro сінгврь idee; ар зіче чіпе-ва къ соціетатеа а фост а зпіті пріпціп зпік че a dominat'o ші ў a determinat іnstitutіile, костятели, кредінделе, жптр'вп кважіт тóте десволнтъріле.

Жп Еціотъ, спре есемпля, ера пріпчіпвл теократік че поседеа соціетатеа жптрекагъ; ел с'а ре-іродвс жп костятели лві, жп топтментеле лві, жп тóте къте пе речъ din чівілісація eципгтепъ. Жп Indії, веді афла ачеесаші фанть, domination, пвтет zіche, ескласівъ а пріпчіпвлі теократік. Aіrea веді ведеа о алъ органісаціе: domination зпії касте квтрупітогре, пріпчіпвл фордці ва поседеа сінгврь соціетатеа, ел жпті ва жпппне леділе, характерівл. Aіrea соціетатеа ва фі еспрессія пріпчіпвлі теократік; асфел с'а жптътілат жп ре-іпвілчеле котердіанте че а'ш акконеріт костеле Acie-Мічі ші алле Сіріеі, жп Ionіa, Феміціа. Жптр'вп кважіт кънд кавтъ чіпе-ва ла чівілісаціїле-антіче, ле афль пе тóте жпсемпнате къ вп сінгвлар

характер de злігате дп інстітції, дп ідеї, дп ко-
стюмбрі; о фордъ злікъ саѣ чел пзціп предомні-
тore геверпъ ші детермінъ деспре тóте.

№ воїв съ зік къ ачеастъ злітате de пріпчіп
ши de форма дп чівілісація ачестор статбрі а пре-
domnіт дп tot d'a зна. Кънд се ресвіе чіне-ва
пжпъ ла чea таї аптикъ а лор історіе, веде къ
адеcea діверселе форде че се пот десволта дп
сжпвл злії соціетуці ш'аѣ dісплат дптре cine ім-
перівла. Мптре Еціптені, Етрасчі, Гречі ънесші
шчл., каста останілор, спре есемпл., с'a луптат
дппротіва касте преоцілор; аїреа спірітвл de
клан*) дппротіва спірітвлві de ассодіаціе ліверъ,
сістема аристократікъ дппротіва сістеме поп-
ларе шчл. Щось дп пште епохе анти-історіче с'аї
нетрекут, дп цеперал пште асеменеа луптє; din
елле нз не рептпн de кът о съзвеніре вагъ.

Лупта с'a рапродєс къте-одатъ дп кврсля ві-
дції попблрор, ъпсь таї tot d'авна с'a ші термі-
нат дп дать; къчі зна din пштеріле че дші dісплат
імперівла дп дать а тревбіт съ predomine ші съ
'пї іа посессіе дп соціетате. Ресвоїзіа с'a фіж-
піт tot d'авна prin dominacia, daxa нз есклазівъ,
чел пшціп фбртре препондерантъ, а вре зпн пріпчіп
соціал. Коесітінда ші лупта пріпчілор діверс
н'аї фост, дп історія ачестор попблр, де кът о
крісъ тректбре, о дптътларе.

De ачі а ресвіт, чea таї таре парте а чіві-
лісаціе аптиче, о сімплітате дпсемпнітбре, каре а
авт пште ресвітате фбртре діфференте. Ще-орі,
прекам дп Гречіа, сімплітатеа пріпчітвлі соціал
a addes къ cine o десволтаре фбртре ръпіde; пічі о
dinіоръ вре-зпн попол нз с'a десфьшрат дп атът
de пшціп тімп къ атъта стрълчіре. Щось дпнъ
ачест admіrabil аввпт, Гречіа de o дать се арътъ
слейтъ; скъдереа еї, de ші пшті а фост атът de
ръпнеде ка прогресія, дї ф' ъпсь фбртре іате. Се-
тьпъ къ форца креатбре а пріпчітвлі чівілісаціе
грече а фост десекатъ, пштік n'a таї веніт ка с'o
репаре.

Аїреа, дп Еціптѣ ші дп India спре есемпл.,
злітатеа пріпчітвлі чівілісаціе авт вп алт ефект;
соціетатеа къзж дптр'о старе стаціонаре. Сім-
плітатеа addesce monotonia; дарра нз се дістресе,
соціетатеа tot есістъ, ъпсь амторцітъ ші таї
дпгіеатъ.

Тот ла ачеастъ касъ тревбіт а редчче хара-
ктербл de тірапіе че аппаре, дп пшмеліе пріпчіп-

дор, ші съят формеле челле таї діверссе алле твтв-
лор чівілісаційлор автіче. Соціетатеа ера авреа
злії пштері есклазіве че нз таї пштаса съффері не
пічі зла алта. Ор-че tendingъ діфферентъ ера
проскрісъ, аллвпгать. Нічі о дать пріпчіпта domi-
nant нз воїа съ пріштаскъ лупгъ сіне таїфеста-
ція ші лукрареа злії алт пріпчіп діфферент.

Ачест характер de злітате ал чівілісаціе се
веде асеменеа дптіпъріт ші дп літтератвръ пре-
кват ші дп фаптеле спірітвлві. Чіне n'a лупт дп
ведере топтментеле літтератврі indiene, de пшціп
дп коа респіпдіт дп Европа? Есте къ пштіпнъ
а нз ведé къ тóте съпт ісвіті дп ачелаші колд;
тóте сéтппъ ресвітатві злії ачелаші фапт, еспрессіа
злії ачелаші ідеї; опера de релішіе
саї de торалъ, традіції історіче, поесіе драматікъ,
епопеа, преттгіндіні се веде дптіпърітъ ачеаші
fіcionomie; операе спірітвлві аї ачелаші ха-
рактер de сімплітате ші de монотоніе че се веде
ші дп евенімента ші інстітції. Дп Гречіа ънес-
ші, дп тіжлокъ твтвlor аввдійлор спірітвлві
тап, о раръ злітате дошпн дп літтератвръ ші
дп арте.

Къ товд алт фел а фост дп чівілісаціа Европ-
еї модерн. Фъръ а інтра дп вре-зпн атъпзпн, прівіді
дптр'ънса, адзпадівъ тóте съзвеніріле, ші дп
датъ ві се ва аръта варіатъ, конфюсъ, віжъ-
лібсь; ачі тóте формеле, тóте пріпчіпеле de орга-
нізаціе соціалъ се въд ла зп лок; пштеріле, чea
спірітвлві ші чea тімпоралъ, елементеле, теократікъ,
топархікъ, аристократікъ, демократікъ, тóте кла-
селе, тóте сітвациіле соціале се аттестікъ, се дп-
гіесе; се въд градбрі інфіліт дп лівертате, дп
аввдіе, дп інфлітъ: Ші ачесте форде діверс
съпт дптр'о старе de луптъ неконте-
пітъ, фъръ ка вре-зпа съ потъ а дппека не челле-
лалте ші а лупа сінгіръ посессіе дп соціетате.
Дп тімпії аптичі, дп фі-каре епохъ таре, тоате
соціетуціле пар' къ ар фі тврнате дп ачелаші
тіпар: кънд веде чіне-ва топархіа пшръ, кънд
теократіа саї демократіа къ предомніт; ші фі-
каре, кънд дї віне ръпнбл предомніт къ дптр'-
цітме. Европа модернъ не дпфьдішазъ есемпл
din тóте сістемеле, din тóте дпчеркъріле de орга-
нізаціе соціалъ; топархіїле пшре саї тістіе, тео-
кратіїле, рапевлічеле таї твлт саї таї пшціп ари-
стократічесе въд дптр'ънса къ аї віедзіт сімплі-
татеа злії лупгъ алтеле; ші, къ тóтъ діверс-
татеа лор, дші аї ъпсь бре-каре асемпнаре, бре-
каре aer de фаміліе че нз се поте а пшл-рекзпопште.

*) Клан пште семінпї din Скотіа.

Мн идеїе ші сімтіментеле Европеї, ачеєаші варіетате, ачеєаші ляпть. Кредінцеле теократиче, монархіче, аристократиче, попвларе, се жицьцішазъ, се комбат, се конфінъ, се модіфікъ. Dec-кідеї челле таї кутегзътore скріері din тажтій de тіжлок: пічі о датъ житр'ыпселе нз се веде о ідеї десь піжъ жи злтімеліе консеквінде. Партизаній пітерій авсолюте стаї ші се траг жи апої, ънесші фъръ штіреа лор, жнаітеа ресылателор доктрінѣ лор; сімт къ жи преінврл лор сънт піште ідеї, піште інфлінде че жи жицьдікъ de a пъпій ижъ жи капът. Демократій сімт стрітотареа ачеллеаші лей. Нічі житр'о парте нз се веде ачеастъ петврврать кутезаре, ачеастъ орвіре а лоцічей каре ресъръ de фадъ жи чівілісаціїе античес. Сімтіментеле жиғыцішазъ ачеллеаші контрасте, ачеєаші варіетате; вп гъст de індепенденцъ форте енергік д'алльтвреа къ о таре фачілітате de світлінре; о раръ фіделітате de om кътръ от ші tot de o датъ о треввінду імперіосъ de а'ші фаче чіне-ва воіea, de a скетвра орі-че фръ, de a трьі сінгэр фъръ а'ші пъса de алтвя. Сффлетеле сънт аша de діверсе, аша de тарквате ка ші соціетате.

Ачеллаші характер се реафъ жи літератвріле модерне. Н'ар пітеа чіне-ва а нз търтврісі къ, съв піпты de ведере ал формеї, ал фримтседеї, ал артей, елле нз сънт къ твлт таї не жос de кът літератвра антикъ; ъпсь съв піпты de ведере ал фондулві сімтіментелор, ідеілор, сънт къ твлт таї тарі ші таї авяте. Се веде къ свіфлетві втап а фост ретішкак асніра впві таї таре піптыр de піптыр, ла о таї таре аджнчіме. Неперфекція формеї провіше ънесші din ачеастъ касъ: къ матеріалеле сънт таї жиавдіте, таї піптырсе, къ атът е таї аневоіе алле peaddвче житр'о формъ сімпль ші піръ. Чеєа че фаче фримтседеа впві компюсії житр'ачеа че, жи оперіле артей, се пітешите формъ, есте кіарітатеа, сімплітатеа, впітатеа сімволікъ а ліквръй. Къ продіюіса діверсітате а ідеілор ші сімтіментелор чівілісаціїе европеене, а фост къ твлт таї а невоіе а ажніце ла ачеастъ сімплітате, ла ачеастъ кіарітате.

Претвтіндеі дар се афъ ачест характер dominat ал чівілісаціїе модерне. А авт жи адевър ачеастъ пеквінду къ, дака ва консідера чіне-ва ісолашенте кутаре саї кутаре десволтаре партікъларъ а спіртблві втап жи літтере, жи арте, жи тóте дірекційле вnde ел а пітвт пінта, о афъ жи цеперал таї жос de кът десволтареа корреспондъ-

торе din чівілісаціїе античес; ъпсь спре деспъгвіре дака ва пріві житречітма, чівілісація европеенъ се афъ фъръ ассетьпаре таї жиавдіте de кът орі-каре алтга; къчі a addge къ сіне къ твлт таї твлт десволтърі діверсе. Асфел ведеді: єтъ чіпчі-спре-зече секолі de кънд діне ea ші се веде неконтеніт житр'о старе de прогрессie; ea n'a жиаітат атът de рънеде ка чівілісація грекъ; прогресъ съв ъпсь ца жиетат de a креште. Ачеастъ чівілісаціе житреведе жиаітгеші о карріері immant, ші, din zi жи zi ea се аввжпть таї рънеде, пентрв къ лівертатеа жи жиодеште din твлт жи таї твлт тóте тішкъріле. Біnde, жи челлалте чівілісації, dominaція ескласівъ, саї чел півцін препондеранца чеа таре а впві сінгэр пріпчіп а впві сінгэр форме, а фост о касъ de тіраніе жи Европа модернъ, din коптра, діверсітатеа елементелор опінвляї соціал, пептінда жи каре ера елле de a се скоте афаръ впві не алтвя, пъскот-аглівертатеа че domneште жи zioa de астъзі. Не пітънда а се естерміна житре сіне, пріпчіпеле діверсе фъръ сфорцате de a трьі жиірвпъ, de a фаче житре сіне вп вел de трансакціе. Фіе-каре са жибоіт de а'ші авеа пітвт ачеа парте de десволтаре че пітеа съї віе; ші віде aіреа предомінанца впві пріпчіп пріодвчеха тіраніа, жи Европа лівертатеа ресылатъ din варіетатеа елементелор чівілісації ші din стареа de ляпть жи каре трьір підпчетат.

Ачеаста, domіnор, е о адевъратъ, о імманъ сінєрітате; ші дака вом піші таї пінте, дака вом стръвате din коло de фантеле естеріоре, ъпсній жи патвра ліквррілор, вом реквоніште къ ачеастъ сінєрітате есте ледітімъ, търтврісітъ de мінте ші прокламать de фантеле. Бігънд вп то-мент чівілісація европеенъ, съ не житрочет прівіріле асніра ляпти жи цеперал, асніра кврсвілві цеперал ал ліквррілор пітънтеншті. Каре жи е характерві? Кът тарце ляптеа? Мерце пеашпърат къ ачеастъ діверсітате, къ ачеастъ варіетате de елементе, жи прада ачестей ляпте неконтеніт че възврът жи чівілісація европеенъ. Живедерат п'я фост dat пічі впві пріпчіп, пічі впві органісації партікъларе, пічі впві ідеї, пічі впві пітері спедіале, de a стъпжі ляптеа, de a o модельа o датъ пентрв tot d'asna, de a'ші arдіка орі-че алтъ теп-диндъ, de a domni жи ляпте ескласівъ. Пітері, пріпчіп, сістеме діверсе се аммектікъ, се конфінъ, се ляпть фъръ жиетгаре, кънд dominante, кънд dominate, ші пічі o diniор de пілін жи вінсе саї

Днівнігътъре. Стареа ценераль а ляпії есте діверситетае формелор, ідеілор, пріопчіелор ші ляпtele към ші сфордеме лор къtre бре-каре впітате, къtre бре-каре ideal че пв ва фі піоте піч о датъ ажанс ші къtre каре аспірь спеціа утапъ пріп лівертате ші лякрапе. Чичілісадіа европеанъ дар есте імаціонеа адевъратъ а ляпії: ка ші кърсвл лякрапілор зечестеї ляпії, асеменеа ші ea пв е піч тъпгъстъ, піч ескізівъ, піч стадіонаръ. Шептъръ тъптья-бръ, ті се паре, характерыа спеціалітъдії а деспърят din чівілісаціе; шептъръ тъптья-бръ с'а десволтат ea аша de діверсъ, аша de днавъ-дітъ, аша de лаборібсь ка ші театръл віверсвлай.

(Ва үрта).

Планъл de прелецере пептъръ овіектеле овлегате ла үімнасізл din Блажів дп сенсвл §§лор 22—52, апої 95 ші 96, ші пац. 180 аї планълай органісційне үімнасіелор.

(Брмаре).

Намърбл брелор пе съптьльнъ; кърдї de днвъ-дътъръ ші піпкѣрі de леце респектіве din план.

Клас 4.

1. Релігіоне. 2 бре пе съпт. дпнъ Leitsaden der Religion für obere Classen §. 22.

2. Латінія. а) Граматіка 2 бре: тімпвріле ші тодвріле. б) Лектъра 2 бре, Caesaris Bellum Gallicum. Лектъра поетікъ din Ovidіz. Версвръ еса-метріче ші dictіче. Крестоматія. Елементеле метріче. Регвле просодіче. в) Октикаційні доместіч. La тоате 14 зілє зп пенс. La тоате 4 съпт. компъседійне. Меморіреа вокаціелор. 3 бре пе съпт. дпнъ Kühner Elementargrammatik §. 28.

3. Літва грекъ. Намълел ші вервъл. Синтассе. Традчере. Карте de четіт. La тоате 14 зілє зп пенс. La тоате 4 съпт. компъседійне. Меморіреа вокаціелор. 3 бре пе съпт. дпнъ Falkmann Elementarbuch I. Curs §. 33. 34. 35.

4. Літва рошъпъ вернакъль. Літератъра 1 бръ, Теме 1 бръ, предъріле орале але компъседійнілор пропріе пріп школарі. 2 бре пе съпт. Везі §. 31. 32. 52., іар' пац. 120, 125—133 а інстрвкційней.

5. Літва церманъ. 3 бре пе съпт. дпнъ Falkmann Elementarbuch I. Curs §. 33. 34. 35.

6. Історія ші үеографія. I. сем. днікеіреа історіеї австріаче. II. сем. Попвларъ квонітіпіць а патріеї, репедіреа үеографіеї чөлорланте статвръ.

3 бре пе съпт. дпнъ Pütz III. (IV.) Abtheilung §. 38. it. pag. 152—158.

7. Математіка. Арітметіка дп I. сем. 2 бре дп II. сем. 1 бръ. Раціоні компъссе ші пропріе, ші пропорціоні, регвла каптенарівъ, регвла реесікъ, калквля de соціетате ші алегаціоне (Alligationis). Еквационі (Aequationes) къ о пекъпоскътъ, днвъ-дътъръ інтзітівъ цеометрікъ I. сем. пре съпт. 1 бръ, II. семп. пре съпт. 2 бре. Днвъ-дътъгра інтзітівъ стереометрікъ. Піседійнеа ліпіелор ші а плапелор фадъ къ алте плане. Быгъбрі корпорале (körperliche) etc. 3 бре пе съпт. дпнъ Nagels Geometrie. Moznik II. Abtheilung §. 42 et pag. 103—1070:

8. Фізіка. Еквілібръ ші тішкареа корпврілор вѣтроасе, піквраторіе ші еспансівфлайде. Че е маї пондерос din акстікъ, онгікъ, magnetismъ. Електрічтате. Чева din астрономія ші үеографія фісікъ. 3 бре пе съпт. дпнъ Kunzeek. §. 36 et pag. 172—175. Дп съпт. 23 бре.

Класа 5.

1. Релігіоне. 2 бре дпнъ Dr. Martins Lesebuch §. 22.

2. Латінія. а) Лектъра din Лівіз, ляпtele патрійлор ші але плевсілор. Ляпта Ромей дп контра ляї Annіале. б) Ovidii metamorphoses. c) Instітівіоніе граматіка - стілістікъ. d) Традчеръ. e) Октикаційні доместіч. La тоате 14 зілє зп пенс. La тоате 4 съпт. о компъседійне. 4 бре пе съпт. §. 26 ші пац. 114—116. дпнъ (Tauchnitz) Ovidii metamorph. von Eichel Livius I., II.

3. Літва грекъ. Іліада ляї Омер. Депътариа діалектълай епік de чел атік. Меморіреа. La тоате 4 съпт. зп пенс саў о компъседійне. 4 бре пе съпт. дпнъ Homeri Ilias (Tauchnitz) §. 30 et pag. 116—118.

4. Літва рошъпъ вернакъль. Promtітіdine ші акварацій дп фолосіреа ораль ші скрісореакъ а літвей. Літератъра національ. Пріопчіале спедії аї есерчійлор просаіче ші поетіче. 2 бре пе съпт. дпнъ §. 31. 34. et pag. 121—145.

5. Літва церманъ. Теме просаіче зна бръ. Incrіtійне філологікъ. Поесія зна бръ. 2 бре пе съпт. дпнъ Weinhold's mittel deutsches Lesebuch §. 33. 34. et pag. 121—145.

6. Історія үеографікъ: Історія векіе пъпъ ла тіграційнеа үітелор. Історія рошанілор ші а патріеї къ үеографія, ші апътє дп I сем. історія грекъ дп II сем. античтъділе рошане. Релігіоне,

артеа ті література ачестор попбре ші мітологія. 4 бре не септ. дзпъ Pütz's, grösseres Werk. §. 40 et pag. 158—162.

7. Математікъ, Цеометрія елементаръ ші ал-
гебра. Арітметіка 2 бре. Система п'ятерілор, ші
декаде, адіціонеа, субтракціонеа, твлтілікаді-
онеа, дівізіонеа потенціелор, ші а скоатерей ръдъ-
чінеі. Деспре фракціоні ші пропорціалі. Цеомет-
рія 2 бре. Лупіметрія ші планіметрія. 4 бре
не септ. дзпъ Algebra von Salomon. Nagel Geo-
metrie. §. 43. 44. pag. 167—170.

8. Історія патвраль. Історія патвраль систе-
матікъ. Минералоція, Ботаніка, Зоолоція. 2 бре
не септ. дзпъ Zoologie von Fichelberg I. Theil.
(Thierkunde) §. 48. pag. 174. Жп сьма 24 бре.

6. Класе

1. Релігіоне. 2 бре не септ. дзпъ Dr. Martins
Lesebuch 2. Bände.

2. Латина. а) Проса: din Салвестів Ізгврта
ші Катіліна. Дідер. Орат. жп Катіліна. I. Caes-
aris bellum civ. Cic. epistol. б) Lectura поëтика:
Virgil Eclog. ші Georgic Aeneis. Есерчії гра-
матіч-стлістіч. Препараціоне. La тóте 14 зіле
жп пепсъ. 4 бре не септ. дзпъ Tauchnitz. §. 26
et pag. 114—116.

3. Гречесте. I сем. Iliada лві Омеръ. II сем.
Еродотъ, La тóте 14 зіле 1 бръ. Граматіка. Пре-
параціоне. La тóте 4 сьпт. жп пепсъ. 3 бре не
сьпт. дзпъ Tauchnitz. §. 30. it. pag. 116—118.

4. Література рохъпеасъ. Історія ei, ші те-
ме пептвр окъпаціоне domeстікъ. 2 бре не сьпт.
дзпъ pag. 121—145.

5. Історія літератури цертане, кв лектура, ші
сплікъдіонеа din чеі, ші алеіші авторі, Жиченънд
деля Опіц. La тóте 14 зіле о темъ пептвр окъ-
паціоне domeстікъ. 2 бре не сьпт. дзпъ Kehr-
ein Proben I. II. Weinhold's Lehrbuch. §. 33. 34.
et pag. 12—145.

6. Історія ші Цеографія. Історія media дела
тіграціонеа центелор пъппа 15 леа секвль. 3 бре
не сьпт. дзпъ Pütz II. mittlere Geschichte. §. 40.
it. pag. 158—162.

7. Математіка. Жппърціть ка жп а 2 класъ.
Ал-гебра. Потенцій, Ръдъчині, Логарітм, Еква-
ціонеа de I grad, кв вна, ші ші твлті пекъпоскіті.
Протресіоне. Жпвъдътра комбінаціонеа ші тео-
рема вінотікъ. Цеометрія. Аплекареа ал-гебреі
ла Цеометрі. Цеометрія аналітікъ. Жп планъ кв сек-
ціоні коніче. Цеометрія I. 2 бре не сьпт. дзпъ
Algebra von Salomon. Geometrie von Moznitz. §. 42 ші паціна
168—170.

секціоні коніче. Стереометрія. Трігонометрія
планъ. Елементеле трігонометрієи сферіч. 3 бре
не сьпт. дзпъ Algebra von Salomon. Geometrie
von Moznitz. §. 44 et pag. 163—170.

8. Історія патвраль: Фісіка. Пропрієтъділе,
ші дестінаціоніле цеперале але трзпврілор. Леціле
імпрезпврілор, ші деспърдітврілор кетіче. Къл-
двара. Магнетізмъ. Електрідітатеа. 3 бре не
сьпт. дзпъ §. 48 ші пац. 170—175. Жп сьптъ
22 бре.

7. Класа.

1. Релігіоне. 2 бре не сьпт. дзпъ Dr. Mart-
tins Lesebuch.

2. Латін. Лектура 4 бре: I сем. Проса: О-
раціоніле лві Чічероне челе ші реторіч ші полі-
тіче ші еспресіве: Поесія: II сем. контінвареа
Eneidei лві Вірцілів. I. II. сем. історіакіоне гра-
матікъ-стлістікъ. I бръ; препараціоне. La тóте
14 зіле жп пепсъ. 3 бре не септ. дзпъ Tauchnitz.
§. 26 ші пац. 114—116.

3. Гречеште. I сем. Софокле, ші ші тързіз
Odicea лві Омер II. сем. Орадіоні ші тързіте
де стат алві Demostene. Граматіка ка жп а V.
Класъ. 3 бре не сьпт. дзпъ Tauchnitz. §. 29
ші пац. 116—118.

4. Ромъпеште. Література: контінвареа ші
жкеіереа челор din VI Класъ, Есерчії. Окъ-
пъдіоні domeстіч. 2 бре не сьпт. дзпъ §. 31 34
ші пац. 121—145.

6. Літва цермань. 3 бре не сьпт. дзпъ Kehr-
ein Proben I. II. Theil §. 33 34.

6. Історія. Історія похъ пъппа тімпві de фа-
ці. 3 бре не сьпт. дзпъ Pütz III. §. 40 пац.
152—163.

7. Математіка. Арітметіка жп сем. I. не сьпт.
2 бре, жп сем. II. 1 бре. Ал-гебра. Еквадіоні
недетермінате de I. grad, Еквадіоні патратіче кв о
пекъпоскіті, прогрессіонеа, Жпвъдътра de кон-
вінаціоне, теорема вінотікъ. Цеометрія I. сем.
1 бре, жп II. сем. 2 бре. Аплекареа ал-гебреі ла
Цеометрі. Цеометрія аналітікъ, Жп планъ кв сек-
ціоні коніче. 3 бре не сьпт. дзпъ Algebra von Sa-
lomon. Geometrie von Moznitz. §. 42 ші паціна
168—170.

8. Історія патвраль. Фісіка. Еквілівріз ші
тішкареа. Евапораціонеа. Аквастіка, оптіка. Жп-
чептвріле астропоміеа кв цеографія математікъ
ші елементеле тетероолоціч. 3 бре не сьпт.

депъ Eichelberg I. II. und III. Theil. §. 48 ші
нац. 170—173. Дн съмъ 22 бр.
(Ва зрта).

КОНСТИТУЦІОНА БІСЕРІЧЕЙ РОМЪНЕ.

(Днкієре.)

2) Цінереа синодаль дістріктвал (протопопал).

Кънд есте дегермінат съ се діпъ синод дістріктвал, протопопал душтийцъ не тоді парохії къ 15 зіле тај днайт. Ачештіа фак алецеріле депітаділор дн синодаде парохіале, ші къ протоколеле алецерілор се аратъ ла зіза дегермінатъ ла протопопат. Днпъ съпта літвргіе тетбріл пресінді се адепъ ла локъ дестінат пентръ дінереа шедінделор. Протопопал сај локадіторіл ла чіеште ліста парохілор, ші провоќъ не тетбріл аднауді съші алéгъ не вічепрещедінте, 12 комісарі, 2 сај тај твлді секретарі. Ачесте алецері се фак пріп граїші кът се се поате тај сімплъ.

Вічепрещедінтеле къ комісарій черчетéзъ протоколеле парохілор къ алецеріле депітаділор ші ла днсемпéзъ ла протокола синодальні къ овсервъчіспіле че сокотеск а фі de треввіпцъ, апої дн чітеск днайтіа синодальні. Нічі парохії пічі депітаділі mirenl аї вр'зпей парохії пъ пот ліпсі фъръ кавсь віпеквъпітать. Кавса ліпсірі требвє днсемпітъ ла протокол. Парохії дн кавсь віпеквъпітате de a пъ пэтé вені, пот съпї трітітъ съвстітъді, депітаділі пъ. Ля синодаль дістріктвал требвє tot de вна съ фіе чел пвцін $\frac{2}{3}$ din тоді тетбріл синодальні спре а пэтé конкіде чева.

Констітюндсе синодаль аша, се днчен лікъріле днпъ атрівітеле сале.

Ла алецереа протопопальні, консісторілі дістріктвал ші алденпітаділор ла синодаль епархіал ші мітрополітан, се пврчеде къ тодвл зртъторії. Прещедінтеле пріп вп квьпіт депітітъ лівареа амінте а синодальні асвира калітъділор че се черде ла квтаре дргъторії вісеріческ ал ѫкърі лок е вакант, ші 'з провоќъ ка съ алéгъ не чел тај demn. Фіекаре тетбріл ал синодальні аре дрептвіл de a се декіара лібер. Днпъ фінітва декіаръчівілор прещедінтеле сај вічепрещедінтеле чіеште ліста тетбрілор пресінді, ші провоќъ съ скріе не о чідальні пэтеле ачелвіа не каре воіеште съл алéгъ,

ші кънд есте кіемат днпъ ліста синодальні, дн пнпе днтріо зрпъ. Днпъ че аї вогат тоці, прещедінтеле скоте чідальні ші ле пнмпъ ка съ вазъ даќъ съпіт токтад атътіа къці вогаторій съпіт пресінді, апої ле чіеште кътє вна ші ле аратъ пе руанд ла чеї 12 комісарі. Секретарій днсемпéзъ пе кътє о лість пэтеле алешілор, таї пе зртъ ле пнмпъ, ші чітескі ресвлататвіл днайтіа синодальні. Чел че аре маюрітате абсолютъ, е алесъ.

Кънд п'ар еші маюрітате абсолютъ, се вогтъ de пої de атътіа орі пнпъ кънд есе ачеаста. Кънд с'ар днтьтила егалітате de вогтъ днтрідої сај тај твлді, се вогтъ de пої асвіра чөлор къ вогтъ егаль, днесь кънд ші а треіа бръ с'ар паште егалітате, се арвікъ сорді. — Протоколъ алецерій събскріс de прещедінте, вічепрещедінте, комісарі ші секретарі се трітіте ла Епіскоп спре днтьріреа алешілор. Протоколъ депітаділор алецерій синодальні епархіал сај мітрополітан, се дъ днтьна депітаділор карі 'з пресентéзъ синодальні респектів спре леїтітіареа лор. — Есте de днсемпітъ ла алецеріле тетбрілор консісторіал ші але депітаділор се поге вогта de o датъ асвіра тај твлдіор пэтіе, адекъ къці съпіт de алес.

Дн тоате чөлелалте лікърір, че кад дн сфера синодальні дістріктвал, се пврчеде сімплъ, дечісівіле се фак къ маюрітате сај вананітате de вогтъ, ші пнтај кънд маюрітате п'ар пэтіа съ се стіме сімплъ, се пврчеде ла вогтаре формаль.

Дн касвя de a вені вр'зп тетбріл ал синодальні съпіт ждеката синодальні, атвпчі се днделене къ ачеаста п'аре вогт дн синод, чі пнтај дрептвіл de a се апъра.

3) Цінереа синодальні Епархіал (епіскопал.)

Кънд есте съ се діпъ синод епархіал, Епіскопъ сај локадіторіл ла днштийцъ тај днайт къ о ліпъ de зіле не тот клерві, ка съ се факъ алецеріле депітаділор пентръ синод. Парохіїлор алег пе депітаділор ла синодальні дістріктвале (парохіїлор къ вп mirean); синодальні дістріктвале алег пе депітаділор ла синодальні епархіал (протопопал къ 2 преоді ші з mirenl), днпъ порта прескрісъ. Ачестіа ла зіза дегермінатъ се аратъ ла Епіскопат. Днпъ съпта літвргіе тетбріл пресінді се адепъ ла локъ дестінат пентръ дінереа шедінделор. Епіскопъ сај локадіторіл ла чіеште ліста дістріктелор протопопале, ші провоќъ пе тетбріл аднауді съ 'з алéгъ не вічепрещедінте, 12 комісарі, 8 сај тај твлді секретарі. Ачесте алецері се фак пріп граїші ші кът се поге тај сімплъ.

Вічепрещедінтеle къ комісарій черчетéсь протоколем синоделор дістріктвале къ алецеріле дептацілор, ші ле жпсемнезъ ла протоколъ синодеві епархіал къ рефлесівіле че сокотескъ а фі de требвіндъ, апої ж чітеск жпайлтеа синодеві. Нічі протопопій, пічі дептації преоці саѣ тірені ну пот ліпсі Фъръ кась вінеквъпать. Кася ліпсіріл требте жпсемнать ла протокол. Протопопій жн касе вінеквъпать de a ну пэтé вені, пот съ 'ші трімітъ събстітвій, дептації ну. — La синодеві епархіал требве tot dévna съ фіе чел пэтін $\frac{2}{3}$ din тоді тетврій синодеві спре а пэтé конкіде чева, ла алецереа Епіскопіві, требве съ фіе de фадъ чел пэтін $\frac{3}{4}$ din тоді тетврій. Констітюнсісіе синодеві аша, се жпчеп жпакръріле днпъ атрівътеле сале.

La алецереа Епіскопіві, консісторівіві епіскопал, ші а дептацілор ла синодеві тітрополітан, се пврчеде къ модбл згтъторів. Прещедінтеle пріп вп квьпти дештепть лжареа а мінте а синодеві аспра калітъцілор че се чеर de ла квтаре дргъторіз вісеріческ ал кърві лок е вакант, ші 'л провокъ съ ші амегъ пе чел таї demn. Фіекаре тетврій ал синодеві аре фрептві de a се декіара лівер. Днпъ філітві декіеръчівілор, прещедінтеle саѣ вічепрещедінте, чітеште ліста тетврілор пресінді, ші'л провокъ съ скріе пе о чідвлъ пэтеле ачелвія пе каре воіеште съ'л амегъ, ші кънд есте кіємат днпъ ліста синодеві, жн пнне жптр'о зрпъ. Днпъ че аѣ вогат тоді, прещедінтеle скоте чідвлеле ші ле пэтвръ, апої ле чітеште къте упа ші ле аратъ пе рънд ла чеї 12 комісарі. Doi секретарі жпсемнезъ пе къте о лістъ пэтеле алешилор таї пе кртъ, ші чітескъ результаты жпайлтеа синодеві. Чел че аре таіорітате абсолютъ, есте алесві. Кънд н'ар еші таіорітате абсолютъ, се вогтезъ de пої de атътеа орі пнпъ кънд есе ачеста. — Кънд с'ар жптътла егалітате de вогтврі жптре дої саѣ таї твлці, се вогтезъ de пої аспра челор къ вогтврі егале, жпсь кънд ші ла треіа вогтаре с'ар паште егалітате, се арпкъ сорді. Протоколъ алецерій съвскріс de прещедінте, віче-прещедінте, de комісарі ші секретарі, кънд алесві есте епіскоп се трімітъ къ о репресентъчівіе формаль ла жпппрътторізл спре жптътре саѣ densmipe; жпператорізл трімітъ densmipea ла cinod пріп реєріпт, жн чел таї скврт тімп, жпсь жн tot модбл жн спаціз de 3 лвпі de zile. La веніреа densmiprії се стрінде синодеві, ші тітрополітал алес ші denstmit се opdinézъ днпъ рітвіл прескріс, дањъ п'ад фост Епіскоп, даръ дањъ аѣ фост Епіскоп, се жпсталеэзъ.

пта алес ші denstmit се opdinézъ днпъ рітвіл прескріс. Кънд алецерій съпт консісторіал, протоколъ алецерій къ о комітівъ се трімітъ de епіскоп ла гавверн спре квпощтіпдъ; кънд съпт дептації ла синодеві тітрополітан, се фъ жн тъна дептацілор карій жн пресентéзъ синодеві тітрополітан спре леџітімареа лор.

Жн тóте челемалте жпакръріле синодеві, се пврчеде сімплъ, дечісівіле се фак къ запамітате саѣ таіорітате de вогтврі, ші пэтай кънд таіорітате п'ар пэтé съ се стіме сімплъ, се траце ла вогтаре формаль.

Жн касві de a вені врпн тетвріл синодеві съпт жждекать, атвпчі се жпделеце къ ачеста п'аре вот жн cinod, чі пэтай фрептві de a се апъра.

4) Шінереа синодеві Мітрополія (Архієпіскопал.)

Кънд есте съ се днпъ cinod тітрополітан, Архієпіскопъл саѣ локвдітторізл лж, жпштіпдезъ таї жпайлте къ 3 лвпі de zile пе тоді епіскопій, ші ачестія къ 2 лвпі de zile пе tot клервя лор ка съ се факъ алецеріле пентръ cinod. Парохіїле алег пе дептації лор ла синоделе дістріктвале (парохъл къ вп mirean), синоделе дістріктвале алег пе дептації лор ла синодеві епархіал (протопопъл къ 2 преоді ші 3 тірені) ші ла синодеві тітрополітан (протопопъл къ 1 преоді ші 2 тірені), синоделе епархіале алег пе дептації лор ла синодеві тітрополітан днпъ порта прескрісъ. Епіскопій, протопопій ші дептації ла zisa determinatъ се аратъ ла тітрополіе. Днпъ съпта літвргіе, тетврій пресінді се аратъ ла локъл destinat пентръ шінереа шедінделор. Архієпіскопъл саѣ локвдітторізл лж чітеште ліста епархілор ші а протопопіателор, ші провокъ пе тетврій adspacij съ'ші амегъ пе вічепрещедінте, 12 комісарі, 2 саѣ таї твлці секретарі. Ачесте алецері се фак кът се поїте таї сімплъ.

Жн челемалте се пврчеде жптоктai ка жн синоделе епархіале. Алецеріеа de Мітрополіт се трімітъ къ о репресентъчівіе формаль ла жпппрътторізл трімітъ densmipea пріп реєріпт ла cinod, жн чел таї скврт тімп, жпсь жн tot модбл жн спаціз de 3 лвпі de zile. La веніреа densmiprії се стрінде синодеві, ші тітрополітал алес ші denstmit се opdinézъ днпъ рітвіл прескріс, дањъ п'ад фост Епіскоп, даръ дањъ аѣ фост Епіскоп, се жпсталеэзъ.